

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Την 20ή Ιανουαρίου 2000 υπεγράφη στην Άγκυρα, μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, Συμφωνία για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων.

Η Συμφωνία αυτή είναι η τριακοστή πρώτη συμφωνία προστασίας επενδύσεων που συνάπτει η Ελλάδα μετά το 1989 (οι υπόλοιπες έχουν συναφθεί με την Ουγγαρία, το 1989, με την Τσεχοσλοβακία, το Ζαΐρ, την Αλβανία και τη Ρουμανία, το 1991, με την Κύπρο, τη Λ.Δ. της Κίνας, την Πολωνία και την Τυνησία, το 1992, τη Βουλγαρία, την Αρμενία, τη Ρωσία και την Αίγυπτο, το 1993, με το Μαρόκο, την Ουκρανία και τη Γεωργία, το 1994, με την Κορέα και τη Λεττονία, το 1995, με την Κούβα, τη Χιλή, τη Λιθουανία και την Κροατία, το 1996 και με το Ουζμπεκιστάν, την Εσθονία, τη Σλοβενία, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας και το Λίβανο, το 1997, τη Μολδαβία και τη Νότιο Αφρική, το 1998, την Αργεντινή, το 1999) εντάσσεται δε στις προσπάθειες της χώρας μας για ανάπτυξη των διμερών οικονομικών της σχέσεων, ιδίως με χώρες που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους Έλληνες επενδυτές, σε σύγχρονες βάσεις.

2. Γενικά, οι Συμφωνίες για την Προώθηση και την Προστασία των Επενδύσεων (Σ.Π.Π.Ε.) συμβάλλουν στη δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος στις χώρες που τις συνάπτουν, αποτελούν αποτελεσματικό εργαλείο προστασίας των επενδυτών σε διεθνές επίπεδο και σε συνδυασμό με ευνοϊκές οικονομικές προοπτικές, η ύπαρξή τους αποτελεί, συχνά, αποφασιστικό παράγοντα στην επιλογή των επενδυτών, όσον αφορά τη χώρα υποδοχής της επένδυσης.

3. Τα τελευταία χρόνια παραπτερίται διεθνώς αυξημένο ενδιαφέρον για τη σύναψη Σ.Π.Π.Ε. δεδομένου ότι, για τις αναπτυσσόμενες χώρες, η προσέλκυση επενδύσεων θεωρείται μέσον για την εκβιομήχανισή τους, την απόκτηση νέας τεχνολογίας και, γενικά, για την οικονομική τους ανάπτυξη, ενώ για τις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες η πραγματοποίηση επενδύσεων αιχάνει τη δυνατότητα των επιχειρήσεών τους να ανταπεξέθουν στο διεθνή ανταγωνισμό, να αντιμετωπίσουν τα περιοριστικά μέτρα στο εμπόριο, που παίρνουν πολλές χώρες, και να διεισδύσουν σε νέες αγορές.

4. Σκοπός της Συμφωνίας με την Τουρκία, όπως και όλων των Σ.Π.Π.Ε., είναι η εξασφάλιση νομικής προστασίας στις επενδύσεις που πραγματοποιούν επενδυτές του ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους.

Η Συμφωνία περιλαμβάνει προοίμιο και 11 άρθρα, προβλέπει δεκαετή διάρκεια ισχύος, την πληρέστερη δυνατή προστασία των επενδύσεων από απαλλοτριώσεις και εθνικοποίησεις, την ελεύθερη εξαγωγή κεφαλαίου και κερδών και λεπτομερή διαδικασία επίλυσης διαφορών.

Ειδικότερα:

ΑΡΘΡΟ I: Περιλαμβάνει, για τους σκοπούς της Συμφωνίας, τον ορισμό του «επενδυτή», των «επενδύσεων», της «αποδόσεως» της επενδύσεως και του «εδάφους» στο οποίο πραγματοποιείται η επένδυση.

ΑΡΘΡΟ II: Προβλέπει ότι η Συμφωνία καλύπτει υφιστάμενες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία των Μερών, τόσο πριν όσο και μετά τη θέση της σε ισχύ, όχι όμως και διαφορές που είχαν, ενδεχομένως, εγερθεί πριν από τη θέση της σε ισχύ.

ΑΡΘΡΟ III: Περιλαμβάνει τους όρους προώθησης, υποδοχής και προστασίας των επενδύσεων επενδυτών του ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους. Κατοχυρώνει μεταχειρίστη του μάλλον ευνοούμενου κράτους και εθνική μεταχειρίστη, όσον αφορά τους επενδυτές και τη λειτουργία των εγκατεστημένων επενδύσεων, εφαρμοζόμενης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

Προβλέπει την ευνοϊκή εξέταση της δυνατότητας προσωρινής εισόδου επενδυτή (και των συμβούλων του) του ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους, προκειμένου να ασκήσει δραστηριότητες σχετικές με επένδυσή του.

Οι διατάξεις του άρθρου δεν υποχρεώνουν ένα Μέρος να επεκτείνει σε επενδυτές του άλλου Μέρους μεταχειρίστη, προνόμια ή πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη συμμετοχή του σε τελωνειακές ή οικονομικές ενώσεις, καθώς και από την εφαρμογή των διατάξεων συμφωνιών φορολογικού περιεχομένου.

ΑΡΘΡΟ IV: Προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση απαλλοτριώσεως ή εθνικοποίησεως επενδύσεως, οι οποίες μπορεί να γίνουν μόνον για λόγους δημοσίου συμφέροντος και με νόμιμες διαδικασίες, μη διακριτική μεταχειρίστη σε περίπτωση ζημιών λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύρραξης ή άλλων εξαιρετικών περιστάσεων, όσον αφορά την καταβολή αποζημίωσεων και υποχρεωτική αποζημίωση σε περίπτωση επίταξης της επένδυσης.

ΑΡΘΡΟ V: Περιλαμβάνει την ελεύθερη και άμεση μεταφορά όλων των κεφαλαίων και πληρωμών που σχετίζονται με επένδυση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

ΑΡΘΡΟ VI: Αναγνωρίζει την υποκατάσταση του ασφαλιστή στα δικαιώματα του επενδυτή, σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί πληρωμή βάσει εγγυήσεως που έχει παρασχεθεί σε επένδυση για μη εμπορικούς κινδύνους.

ΑΡΘΡΟ VII: Κατοχυρώνει τη δυνατότητα προσφυγής στη διεθνή διαιτησία επενδυτή του ενός Μέρους για την επύλυση διαφορών του με το άλλο Μέρος σχετικών με την επένδυσή του.

ΑΡΘΡΟ VIII: Προβλέπει τον τρόπο επίλυσης διαφορών, σχετικών με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Συμφωνίας, μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ IX: Προβλέπει τις περιπτώσεις εφαρμογής ευνοϊκότερης μεταχειρίστης στις επενδύσεις που καλύπτονται από τη Συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ X: Προβλέπει τη δυνατότητα διαβούλευσεων μεταξύ των Μερών επί θεμάτων σχετικών με την εφαρμογή της Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ XI: Τελικό άρθρο, προβλέπει τα σχετικά με τη θέση σε ισχύ, διάρκεια, παράταση, τροποποίηση και λήξη της Συμφωνίας.

Θέτοντες τα ανωτέρω υπόψη της Ολομέλειας της Βουλής εισηγούμεθα την ψήφιση του σχεδίου νόμου που υποβάλλουμε.

Αθήνα, 23 Αυγούστου 2000

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Γ. Α.Παπανδρέου Γ. Παπαντωνίου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στην Άγκυρα στις 20 Ιανουαρίου 2000, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Η Ελληνική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Τουρκίας αποκαλούμενες στο εξής ως τα «Μέρη»,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να αναπτύξουν μεγαλύτερη οικονομική συνεργασία μεταξύ τους, ιδίως όσον αφορά τις επενδύσεις επενδυτών του ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Συμφωνία όσον αφορά τη μεταχείριση που παραχωρείται στις εν λόγω επενδύσεις, θα τονώσει τη ροή κεφαλαίων και τεχνολογίας και την οικονομική ανάπτυξη των Μερών,

ΣΥΜΦΩΝΩΝΤΑΣ ότι είναι επιθυμητή η δίκαιη μεταχείριση των επενδύσεων, προκειμένου να υπάρξει ένα σταθερό πλαίσιο για τις επενδύσεις και η μέγιστη αποτελεσματική αξιοποίηση των οικονομικών πόρων, και

ΕΧΟΝΤΑΣ αποφασίσει να συνάψουν Συμφωνία για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ I Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσης Συμφωνίας:

1. Ο όρος «επενδυτής» σημαίνει:

α) φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια Μέρους, σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία του,

β) νομικά πρόσωπα, όπως εταιρείες και επιχειρηματικές ενώσεις, που έχουν συσταθεί ή κατ' άλλον τρόπο λειτουργούν δεόντως σύμφωνα με τη νομοθεσία Μέρους και έχουν την έδρα τους ή ασκούν την πραγματική οικονομική τους δραστηριότητα στο έδαφος του Μέρους αυτού.

2. Ο όρος «επένδυση» σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο που έχει επενδυθεί από επενδυτή του ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) μετοχές, εταιρικά μερίδια και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρεία,

β) επανεπενδεδυμένη απόδοση, χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλο δικαίωμα που έχει οικονομική αξία συνδεόμενο με επένδυση,

γ) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα, όπως υποθήκες, νομή, εμπράγματες ασφάλειες και άλλα παρόμοια δικαιώματα,

δ) δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,

ε) παραχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων, βάσει νόμου ή συμβάσεως ή αποφάσεως δημοσίας αρχής, περιλαμβανομένων παραχωρήσεων σχετικών με φυσικούς πόρους.

3. Ο όρος «απόδοση» σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μία επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, αμοιβές και μερίσματα.

4. Ο όρος «έδαφος» σημαίνει, σε σχέση με κάθε Μέρος, το έδαφος του, τα χωρικά ύδατα, καθώς και τις θαλάσσιες περιοχές επί των οποίων έχει δικαιοδοσία ή κυριαρχικά δικαιώματα για τους σκοπούς της έρευνας, εκμετάλλευσης και διατήρησης φυσικών πόρων, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ II Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται σε επενδύσεις, στο έδαφος του ενός Μέρους, που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του από επενδυτές του άλλου Μέρους, τόσο πριν όσο και μετά τη θέση της σε ισχύ.

Δεν εφαρμόζεται ωστόσο σε διαφορές που ανέκυψαν πριν από τη θέση της σε ισχύ.

ΑΡΘΡΟ III Προώθηση, προστασία και μεταχείριση των επενδύσεων

1. Κάθε Μέρος προωθεί, στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Εγκατεστημένες επενδύσεις και η απόδοσή τους, επενδυτών Μέρους, απολαμβάνουν πάντοτε δικαίας μεταχειρίσεως και πλήρους προστασίας και ασφαλείας στο έδαφος του άλλου Μέρους. Κάθε Μέρος εξασφαλί-

ζει ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Μέρους, δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Κάθε Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις, περιλαμβανομένης και της απόδοσης, που πραγματοποιούνται στο έδαφός του από επενδυτές του άλλου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί σε επενδύσεις των ιδίων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

4. Κάθε Μέρος παραχωρεί στους επενδυτές του άλλου Μέρους, όσον αφορά τη δραστηριότητα που αναπτύσσουν στο έδαφός του σε σχέση με επενδύσεις, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ιδίους επενδυτές του ή σε επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

5. Υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών Μέρους, των σχετικών με την είσοδο, παραμονή και εργασία φυσικών προσώπων:

α) κάθε Μέρος εξετάζει με καλή πίστη αιτήσεις επενδυτών του άλλου Μέρους και βασικών στελεχών που απασχολούνται από τους εν λόγω επενδυτές, για είσοδο και προσωρινή παραμονή στο έδαφός του προκειμένου να αναλάβουν δραστηριότητες που σχετίζονται με τις επενδύσεις, περιλαμβανομένης της παροχής συμβουλών ή βασικών τεχνικών υπηρεσιών,

β) επιτρέπεται σε εταιρίες που έχουν νόμιμα συσταθεί βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ενός Μέρους και αποτελούν επένδυση επενδυτή του άλλου Μέρους, να προσλαμβάνουν υψηλού επιπέδου διοικητικό και τεχνικό προσωπικό της επιλογής τους, ανεξαρτήτως ιθαγενείας.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται υποχρέωση του ενός Μέρους να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Μέρους τα πλεονεκτήματα οποιασδήποτε μεταχειρίσεως, προτιμήσεως ή προνομίου που απορρέουν από:

α) τη συμμετοχή του σε υφιστάμενη ή μελλοντική τελωνειακή ένωση, περιφερειακό οικονομικό οργανισμό ή παρόμοια διεθνή συμφωνία,

β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση σχετική εν όλω ή εν μέρει με φορολογία.

ΑΡΘΡΟ IV Απαλλοτρίωση και αποζημίωση

1. Οι επενδύσεις δεν υπόκεινται, αμέσως ή εμμέσως, σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο παρομοίου αποτελέσματος, παρά μόνον για λόγους δημοσίου συμφέροντος, με μη διακριτικό τρόπο, κατόπιν καταβολής αμέσου, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημίωσεως και σύμφωνα με νόμιμες διαδικασίες και με τις γενικές αρχές μεταχείρισης που προβλέπονται στο άρθρο III της παρούσας Συμφωνίας.

2. Η αποζημίωση είναι ίση με την αγοραία αξία της απαλλοτριωθείσης επένδυσης πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθη το μέτρο της απαλλοτρίωσης ή έγινε δημοσίως γνωστό. Η αποζημίωση καταβάλλεται αμέσως και μεταφέρεται ελεύθερα σύμφωνα με το άρθρο V. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρη-

σης καταβολής, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτρίωσης έως την ημέρα καταβολής.

3. Επενδυτές του ενός Μέρους των οποίων οι επενδύσεις υφίστανται ζημίες στο έδαφος του άλλου Μέρους λόγω πολέμου, εξεγέρσεως, πολιτικών αναταραχών ή άλλων παρομοίων γεγονότων στο έδαφος του Μέρους αυτού, απολαμβάνουν από το Μέρος αυτό μεταχειρίση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ιδίους επενδυτές του ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως, όσον αφορά τα μέτρα αποζημιώσεως που λαμβάνει σε σχέση με τις εν λόγω ζημίες.

4. Μη θιγόμενης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επενδυτές του ενός Μέρους οι οποίοι, σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, υφίστανται ζημίες στο έδαφος του άλλου Μέρους λόγω:

α) επιπτάξεως της επένδυσής τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Μέρους, ή

β) καταστροφής της επένδυσής τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Μέρους, η οποία δεν επεβάλετο από τις περιστάσεις, τυχάνουν αμέσου, επαρκούς και αποτελεσματικής επανορθώσεως ή αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ V Επαναπατρισμός και μεταφορά

1. Τα Μέρη επιτρέπουν την ελεύθερη και χωρίς καθυστέρηση πραγματοποίηση όλων των μεταφορών των σχετικών με επενδύσεις, προς και από το έδαφος τους. Οι μεταφορές αυτές περιλαμβάνουν:

α) κεφάλαιο και πρόσθετα ποσά για τη συντήρηση ή επέκταση της επένδυσης,

β) απόδοση,

γ) προϊόν πωλήσεως ή ρευστοποίησεως της επένδυσής ή μέρους αυτής,

δ) αποζημίωσεις σύμφωνα με το άρθρο IV,

ε) εξοφλήσεις και πληρωμές τόκων δανείων σχετιζόμενων με επενδύσεις,

στ) μισθούς, ημερομίσθια και άλλες αμοιβές υπηκόων του ενός Μέρους που έχουν λάβει, στο έδαφος του άλλου Μέρους, τις σχετικές άδειες εργασίας σε σχέση με επένδυση,

ζ) πληρωμές που προκύπτουν από την επίλυση διαφορών εξ επενδύσεων.

2. Οι μεταφορές πραγματοποιούνται σε οποιοδήποτε μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί κατά την ημέρα της μεταφοράς.

ΑΡΘΡΟ VI Υποκατάσταση

1. Εάν επένδυση επενδυτή Μέρους είναι ασφαλισμένη για μη εμπορικούς κινδύνους βάσει νομίμου συστήματος, κάθε υποκατάσταση του ασφαλιστή που απορρέει από τους όρους της ασφαλιστικής σύμβασης, αναγνωρίζεται από το άλλο Μέρος.

2. Ο ασφαλιστής δεν δικαιούται να ασκήσει δικαιώματα άλλα, πέραν των δικαιωμάτων που θα εδικαίούτο να ασκήσει ο επενδυτής.

3. Τυχόν διαφορές μεταξύ Μέρους και ασφαλιστή, θα

επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου VII της παρούσης Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ VII

Επίλυση διαφορών μεταξύ Μέρους και επενδυτών του άλλου Μέρους

1. Διαφορές μεταξύ ενός Μέρους και επενδυτή του άλλου Μέρους, που αφορούν υποχρέωση του πρώτου σε σχέση με επένδυση του τελευταίου βάσει της παρούσης Συμφωνίας, γνωστοποιούνται από τον επενδυτή στο Μέρος υποδοχής της επένδυσης. Στο μέτρο του δυνατού, ο επενδυτής και το ενδιαφερόμενο Μέρος καταβάλλουν προσπάθεια για την επίλυση των εν λόγω διαφορών με διαβούλευσεις και διαπραγματεύσεις, διεξαγόμενες με καλή πίστη.

2. Εάν οι διαφορές αυτές δεν μπορέσουν να επιλυθούν κατ' αυτόν τον τρόπο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η διαφορά μπορεί να υποβληθεί, κατ' επιλογή του επενδυτή:

α) στο Διεθνές Κέντρο για το Διακανονισμό των Διαφορών εξ Επενδύσεων (ICSID), που ιδρύθηκε με τη «Σύμβαση δια την ρύθμισην των σχετιζόμενων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και υπηκόων άλλων Κρατών»,

β) σε ad hoc διαιτητικό δικαστήριο το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τους Κανόνες περί Διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL),

γ) στο Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου στο Παρίσι,

δ) σύμφωνα με οποιαδήποτε διαδικασία επίλυσης διαφορών έχει συμφωνηθεί προηγουμένως.

Κάθε Μέρος συγκατατίθεται δια της παρούσης Συμφωνίας στην υποβολή των εν λόγω διαφορών στη διεθνή διαιτησία.

3. Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες και δεσμευτικές για τα Μέρη της διαφοράς. Κάθε Μέρος δεσμεύεται για την, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, εκτέλεση των αποφάσεων.

ΑΡΘΡΟ VIII

Επίλυση διαφορών μεταξύ των Μερών

1. Τα Μέρη αναζητούν με καλή πίστη και πινεύμα συνεργασίας ταχεία και δίκαιη λύση οποιασδήποτε μεταξύ τους διαφοράς, σχετικής με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσης Συμφωνίας. Για το σκοπό αυτό, τα Μέρη συμφωνούν να διεξάγουν άμεσες και περιεκτικές διαπραγματεύσεις, προκειμένου να καταλήξουν σε τέτοια λύση. Εάν τα Μέρη δεν μπορέσουν να καταλήξουν σε συμφωνία εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη των μεταξύ τους διαπραγματεύσεων με τη διαδικασία αυτή, η διαφορά μπορεί να υποβληθεί, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε Μέρους, σε διαιτητικό δικαστήριο αποτελούμενο από τρία (3) μέλη.

2. Εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη της αιτήσεως, κάθε Μέρος ορίζει έναν διαιτητή. Οι δύο διαιτητές επιλέγουν έναν τρίτο διαιτητή, υπήκοο τρίτου Κράτους, ως πρόεδρο. Σε περίπτωση που ένα Μέρος δεν έχει ορίσει διαιτητή εντός της προθεσμίας, το άλλο Μέρος μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στο διορισμό.

3. Εάν οι δύο διαιτητές δεν μπορέσουν να συμφωνή-

σουν στην επιλογή του προέδρου εντός δύο (2) μηνών από τον ορισμό τους, ο πρόεδρος διορίζεται, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε Μέρους, από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου.

4. Εάν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου κωλύεται να ασκήσει το καθήκον αυτό ή είναι υπήκοος Μέρους, προβαίνει στο διορισμό ο Αντιπρόεδρος και, εάν ο Αντιπρόεδρος κωλύεται να ασκήσει το καθήκον αυτό ή είναι υπήκοος Μέρους, στο διορισμό προβαίνει το αρχαιότερο μέλος του Δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος Μέρους.

5. Το δικαστήριο συμφωνεί την εσωτερική του διαδικασία, σύμφωνη με τις λοιπές διατάξεις της παρούσης Συμφωνίας, εντός τριών (3) μηνών από την επιλογή του προέδρου. Ελλείψει συμφωνίας, το δικαστήριο ζητεί από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να καθορίσει κανόνες διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη γενικώς ανεγνωρισμένους κανόνες της διεθνούς διαιτητικής διαδικασίας.

6. Εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά, όλες οι καταθέσεις εγγράφων και η ακροαματική διαδικασία θα ολοκληρωθούν εντός οκτώ (8) μηνών από την ημερομηνία επιλογής του προέδρου και το δικαστήριο θα εκδώσει την απόφασή του εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της τελευταίας καταθέσεως ή του πέρατος της ακροαματικής διαδικασίας, επιλεγόμενης της μεταγενέστερης ημερομηνίας. Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του, η οποία είναι τελική και δεσμευτική, με πλειοψηφία.

7. Οι δαπάνες του προέδρου, των άλλων διαιτητών και το λοιπό κόστος της διαδικασίας καλύπτονται εξίσου από τα Μέρη. Το δικαστήριο έχει, πάντως, τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει ότι το ένα από τα Μέρη θα καταβάλλει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους.

8. Δεν μπορεί να υποβληθεί σε διεθνές διαιτητικό δικαστήριο, βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, διαφορά, η οποία έχει υποβληθεί σε άλλο διεθνές διαιτητικό δικαστήριο βάσει των διατάξεων του άρθρου VII και είναι ακόμη εκκρεμής ενώπιον του δικαστηρίου αυτού. Τούτο δεν θίγει την έναρξη αμέσων και περιεκτικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ IX

Εφαρμογή άλλων διατάξεων

1. Εφόσον η νομοθεσία ενός Μέρους ή υφιστάμενες ή αναλαμβανόμενες στο μέλλον, βάσει του Διεθνούς Δικαίου, μεταξύ των Μερών υποχρεώσεις επιπλέον της παρούσης Συμφωνίας, περιλαμβάνουν ρυθμίσεις, γενικές ή ειδικές, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε επενδύσεις επενδυτών του άλλου Μέρους για ευνοϊκότερη μεταχείριση από την προβλεπόμενη με την παρούσα Συμφωνία, οι ρυθμίσεις αυτές, στο μέτρο που είναι ευνοϊκότερες, υπερισχύουν της παρούσης Συμφωνίας.

2. Κάθε Μέρος τηρεί οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση έχει αναλάβει σε σχέση με συγκεκριμένη επένδυση επενδυτή του άλλου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ X

Διαβούλευσεις

Κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο, διεξάγονται διαβούλευσεις μεταξύ εκπροσώπων των Μερών, επί θεμά-

των που αφορούν την εφαρμογή της παρούσης Συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται κατόπιν προτάσεως Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

ΑΡΘΡΟ XI
Θέση σε ισχύ

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ανταλλαγής των εγγράφων επικυρώσεως. Παραμένει σε ισχύ για μία περίοδο δέκα (10) ετών και εξακολουθεί να ισχύει εκτός εάν καταγγελθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Κάθε Μέρος δύναται να καταγγείλει την παρούσα Συμφωνία, με έγγραφη προειδοποίηση ενός έτους προς το άλλο Μέρος, στο τέλος της αρχικής δεκαετούς περιόδου ή, εν συνεχεία, οποτεδήποτε.

3. Η παρούσα Συμφωνία δύναται να τροποποιηθεί με γραπτή συμφωνία μεταξύ των Μερών. Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ τριάντα (30) ημέρες από την ανταλλαγή ανακοινώσεων μεταξύ των Μερών ότι ολο-

κληρώθηκαν οι εσωτερικές προϋποθέσεις για τη θέση σε ισχύ των εν λόγω τροποποιήσεων.

4. Όσον αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσης Συμφωνίας και στις οποίες, η παρούσα Συμφωνία, εφαρμόζεται κατά τα λοιπά, οι διατάξεις όλων των άλλων άρθρων της παρούσης Συμφωνίας εξακολουθούν να ισχύουν για μία περαιτέρω δεκαετία από την ημερομηνία καταγγελίας.

Υπεγράφη εις διπλούν στην Άγκυρα, στις 20 Ιανουαρίου 2000, στην ελληνική, τουρκική και αγγλική γλώσσα. Όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Σε περίπτωση διαφοράς ως προς την ερμηνεία, υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

(υπογραφή)

ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ
ΤΟΥΡΚΙΑΣ

(υπογραφή)

ΙΣΜΑΗΛ ΤΖΕΜ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου XI παρ. 1 αυτής.

Αθήνα, 23 Αυγούστου 2000

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Γ. Α. Παπανδρέου

Γ. Παπαντωνίου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Η διαφορά αυτή θα υποβληθεί, εφ' όσον το επιθυμεί ο επενδυτής, στη διεθνή διαιτησία. Στην περίπτωση αυτή, θα προκύψει δαπάνη για το ελληνικό Δημόσιο, η οποία δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεί εκ των προτέρων, δεδομένου ότι τα τέλη των διεθνών διαιτητικών οργάνων ποικίλουν και οι αμοιβές των διαιτητών συνδέονται με τον αριθμό των ωρών που απασχολούνται για την επίλυση της διαφοράς, καθώς και με το επίδικο αντικείμενο.

Η δαπάνη αυτή θα βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικείου οικονομικού έτους.

4. Στο άρθρο VIII της Συμφωνίας προβλέπεται το ενδεχόμενο προσφυγής στη διεθνή διαιτησία σε περίπτωση διαφορών που είναι δυνατό να ανακύψουν μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας όσον αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Συμφωνίας και εφόσον αυτές δεν διευθετηθούν φιλικά.

Στην περίπτωση αυτή ισχύει ότι και για το άρθρο VII της Συμφωνίας, συνεπώς, εφόσον προκύψει δαπάνη, αυτή δεν είναι δυνατό να υπολογισθεί εκ των προτέρων και θα βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικείου οικονομικού έτους.

Αθήνα, 23 Αυγούστου 2000

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Γ. Παπαντωνίου

Ν. Χριστοδουλάκης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου : «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων»

1. Στο άρθρο IV της Συμφωνίας προβλέπεται η καταβολή αποζημιώσεως, σε περίπτωση απαλλοτριώσεως (ή εθνικοποιήσεως) της επενδύσεως από το Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επένδυση. Το ύψος της αποζημιώσεως εξαρτάται από την αγοραία αξία της συγκεκριμένης επενδύσεως, συνεπώς, εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο προβεί σε απαλλοτρίωση επενδύσεως Τούρκου επενδυτή, θα προκύψει δαπάνη, η οποία δεν είναι δυνατό να υπολογισθεί εκ των προτέρων και θα βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικείου οικονομικού έτους.

2. Στο άρθρο V της Συμφωνίας προβλέπεται η αποκατάσταση, αποζημιώση ή άλλου είδους επανόρθωση των ζημιών που, ενδεχομένως, θα υποστούν επενδύσεις, λόγω πολέμου, αναταραχών κ.λπ. στο έδαφος του Συμβαλλομένου Μέρους στο οποίο είναι εγκατεστημένες (στην προκειμένη περίπτωση σε ελληνικό έδαφος), εφόσον το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος προβεί σε αποκατάσταση, αποζημιώση ή άλλου είδους επανόρθωση των ζημιών των επενδύσεων των ίδιων επενδυτών του ή των επενδυτών τρίτου κράτους, καθώς και η υποχρεωτική καταβολή αποζημιώσεως σε περίπτωση επίταξης της επένδυσης.

Στην περίπτωση αυτή θα προκύψει δαπάνη για το ελληνικό Δημόσιο, η οποία δεν είναι δυνατό να υπολογισθεί εκ των προτέρων και θα βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικείου οικονομικού έτους.

3. Στο άρθρο VII της Συμφωνίας προβλέπεται ο τρόπος επίλυσης διαφοράς, που δεν είναι δυνατό να διευθετηθεί φιλικά, μεταξύ Συμβαλλόμενου Μέρους (στην προκειμένη περίπτωση της Ελλάδας) και επενδυτή του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους (Τούρκου επενδυτή, στη συγκεκριμένη περίπτωση).

Αριθμ. 158/21/2000

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας : «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων»

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στην Άγκυρα στις 20 Ιανουαρίου 2000.

Από τις διατάξεις της κυρούμενης Συμφωνίας μεταξύ άλλων προβλέπονται και τα ακόλουθα:

1.α. Κάθε Μέρος προωθεί στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

β. Εγκατεστημένες επενδύσεις και η απόδοσή τους, επενδυτών Μέρους, απολαμβάνουν πάντοτε δίκαιης μεταχείρισης και πλήρους προστασίας και ασφάλειας στο έδαφος του άλλου Μέρους.

γ. Κάθε Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις, περιλαμβανομένης και της απόδοσής που πραγματοποιούνται στο έδαφος του από επενδυτές του άλλου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχω-

ρεί σε επενδύσεις των ιδίων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζόμενης της ευνοϊκότερης μεταχείρισης. (άρθρα 1-3)

2.a Οι επενδύσεις δεν υπόκεινται σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο παρόμοιου αποτελέσματος, παρά μόνον για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατόπιν καταβολής άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημίωσης και σύμφωνα με νόμιμες διαδικασίες.

Η αποζημίωση είναι ίση με την αγοραία αξία της επένδυσης που απαλλοτριώνεται πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθη το μέτρο, η οποία σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης καταβολής, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτρίωσης έως την ημέρα καταβολής.

β. Επενδυτές του ενός Μέρους, των οποίων οι επενδύσεις υφίστανται ζημιές στο έδαφος του άλλου Μέρους λόγω πολέμου, εξεγέρσεων, πολιτικών αναταραχών ή άλλων παρόμοιων γεγονότων στο έδαφος του Μέρους αυτού, απολαμβάνουν από το Μέρος αυτό μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ιδίους επενδυτές ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζόμενης της ευνοϊκότερης μεταχείρισης, όσον αφορά τα μέτρα αποζημίωσης που λαμβάνει σε σχέση με τις εν λόγω ζημιές. (άρθρα 4-5)

3.a. Τα Μέρη επιτρέπουν την ελεύθερη και χωρίς καθυστέρηση πραγματοποίηση όλων των μεταφορών των σχετικών με επενδύσεις, προς και από το έδαφός τους. Οι μεταφορές πραγματοποιούνται σε οποιοδήποτε μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί κατά την ημέρα της μεταφοράς.

β. Εάν επένδυση επενδυτή Μέρους είναι ασφαλισμένη για μη εμπορικούς κινδύνους βάσει νομίμου συστήματος, κάθε υποκατάσταση του ασφαλιστή που απορρέει από τους όρους της ασφαλιστικής σύμβασης, αναγνωρίζεται από το άλλο Μέρος. Τυχόν διαφορές μεταξύ Μέρους και ασφαλιστή, θα επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κυρούμενης Συμφωνίας. (άρθρα 6-7)

4.a. Κάθε διαφορά μεταξύ των Μερών, σχετική με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Συμφωνίας, επιλύεται, δια της διπλωματικής οδού, ή αν αυτό δεν καταστεί δυνατόν, υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο μετά από αίτησή τους.

Το δικαστήριο αποφασίζει την εσωτερική του διαδικασία, εκτός αν τα Μέρη ορίσουν άλλως και εκδίδει την απόφασή του κατά πλειοψηφία, η οποία είναι τελεσίδικη και δεσμευτική για τα Μέρη. Κάθε Μέρος φέρει το κόστος του διαιτητή που όρισε το ίδιο, καθώς και της εκπροσώπησής του. Το κόστος του Προέδρου, καθώς και κάθε άλλο κόστος, φέρουν τα δύο Μέρη εξίσου, εκτός εάν το δικαστήριο ορίσει στην απόφασή του ότι ένα από τα δύο Μέρη θα φέρει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους.

β. Κάθε διαφορά μεταξύ Μέρους και επενδυτή του άλλου Μέρους, σχετική με την επένδυση, επιλύεται κατά το δυνατόν, από τα ενδιαφερόμενα Μέρη φιλικά. Αν η διαφορά δεν μπορέσει να επιλυθεί, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλλει τη διαφορά είτε στο αρμόδιο δικαστήριο του Μέρους είτε στη διεθνή διαιτησία. (άρθρα 8-9)

5. a. Εφόσον στη νομοθεσία ενός Μέρους περιλαμβάνονται διατάξεις που μεταχειρίζονται ευνοϊκότερα τους

επενδυτές του άλλου Μέρους, τότε οι συγκεκριμένες διατάξεις υπερισχύουν των αντίστοιχων της Συμφωνίας.

β. Κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο, διεξάγονται οι διαβουλεύσεις μεταξύ εκπροσώπων των Μερών επί θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή της κυρούμενης Συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται μετά από πρόταση Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας αυτής, τη διαδικασία καταγγελίας, παράτασης κ.λπ.. Όσον αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της Συμφωνίας, οι διατάξεις της Συμφωνίας εξακολουθούν να ισχύουν για μία ακόμη δεκαετία από την ημερομηνία αυτή. (άρθρα 10-11)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις ενδέχεται να προκληθεί δαπάνη του Κρατικού Προϋπολογισμού που δεν μπορεί να προσδιορισθεί γιατί εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα στις περιπτώσεις που η χώρα μας ως Μέρος καταβάλλει: α) αποζημίωση για απαλλοτριώσεις, εθνικοποίησεις ή ζημιές λόγω πολέμου ή άλλης έκτακτης ανάγκης των επενδυτών των επενδυτών του άλλου Μέρους κ.λπ.. (άρθρα 4-5),

β) δικαστικές δαπάνες (κατά το ποσό που του αναλογεί), λόγω προσφυγής της στη διαδικασία για διευθέτηση διαφορών που θα ανακύψουν με το άλλο Μέρος όσον αφορά την εφαρμογή της Συμφωνίας αυτής ή διαφορών μεταξύ επενδυτών της και του άλλου Μέρους (άρθρα 8-9), και

γ) δαπάνες για τη συμμετοχή της σε διαβουλεύσεις διεξαγόμενες για την επίλυση θεμάτων της παραπάνω Συμφωνίας (φιλοξενία εκπροσώπων του άλλου Μέρους σε περίπτωση διεξαγωγής των διαβουλεύσεων στη χώρα μας ή καταβολή οδοιπορικών εξόδων στους εκπροσώπους μας σε περίπτωση που θα συμμετάσχουν σε διαβουλεύσεις διεξαγόμενες στην αλλοδαπή). (άρθρο 11)

Αθήνα 5 Ιουλίου 2000

Ο Γενικός Διευθυντής

Διονύσιος Ρίζος

